

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admitere a recursului

în cauza civilă

Artur Șpak împotriva Tamarei Arsenii și Societății cu Răspundere Limitată „Sudpes”
(încasarea dublei arvune, a sumelor împrumutate și dobânzii de întârziere)

împotriva încheierii din 20 ianuarie 2026 a Curții de Apel Centru,

(Dosarul nr. 2r-121/26

NR. PIGD 2-18160765-01-2r-01042026)

Neexaminarea distinctă de către instanța de apel a cererii subsidiare de amânare a plății taxei de stat.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Centru (jud. S. Dimitriu, V. Gîrleanu, C. Roșca)

29 aprilie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Artur Șpak, reprezentat de avocatul Mihail Ulinici,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 23 mai 2018 reclamantul Artur Șpak a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Tamarei Arsenii și SRL „Sudpes” cu privire la încasarea dublei arvune, a sumelor împrumutate și dobânzii de întârziere prin care a solicitat:

- 1.1. Încasarea de la Tamara Arsenii a sumei împrumutului de 52800 Euro.
- 1.2. Încasarea de la Tamara Arsenii a dobânzilor de întârziere în mărime de 23542 Euro.
- 1.3. Încasarea de la Tamara Arsenii a sumei achitate în calitate de avans – 30000 Euro – pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare a cotei-părți din capitalul social al SRL „Sudpes”.
- 1.4. Încasarea de la Tamara Arsenii a sumei împrumutului de 107500 lei.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 februarie 2025 acțiunea a fost respinsă.

3. Nefiind de acord cu hotărârea, la 18 martie 2025, Artur Șpak, reprezentat de avocatul Mihail Ulinici, a depus o cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

4. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 2 octombrie 2025 nu s-a dat curs cererii de apel comunicând despre necesitatea:

- 4.1. Depunerii unei cereri suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul;
- 4.2. Prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 50448,67 lei;
- 4.3. Prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru în sumă de 200 lei.

5. Pe 3 decembrie 2025, Artur Șpak, reprezentat de avocatul Mihail Ulinici, a depus o cerere privind scutirea de plată a diferenței taxei de stat prin care a solicitat

scutirea de la plata diferenței de taxă de stat în mărime de 45448,67 lei, iar facultativ, în cazul în care s-ar refuza scutirea de plată a diferenței de taxă de stat, amânarea acesteia până la pronunțarea deciziei pe marginea cauzei date. La această cerere, apelantul a anexat dovada plății taxei de stat în mărime de 5000 lei (Vol. III, f.d. 29) și a taxei de timbru în mărime de 200 lei (Vol. III, f.d. 30)

6. La 5 decembrie 2025, apelantul a depus suplimentul la cererea de apel care conținea motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

7. Prin încheierea din 9 decembrie 2025, Curtea de Apel Centru a respins cererea înaintată de apelant, s-a acordat acestuia suplimentar 10 zile calendaristice pentru depunerea unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 45448,67 lei.

8. La 2 ianuarie 2026, Artur Șpak, reprezentat de avocatul Mihail Ulinici a depus o cerere de apel suplimentară care conținea motivele de fapt și de drept ale apelului. La fel, acesta a prezentat și dovada achitării taxei de stat în quantum suplimentar de 16250 lei.

9. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 20 ianuarie 2026, a fost restituită cererea de apel din motiv că nu au fost înlăturate în totalitate neajunsurile prin achitarea integrală a taxei de stat în quantumul deplin.

10. La 23 martie 2026, avocatul Mihail Ulinici, în interesele lui Artur Șpak, a depus recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Centru din 9 decembrie 2025 și 20 ianuarie 2026, solicitând casarea integrală a acestor încheieri și restituirea cauzei la Curtea de Apel Centru pentru rejudecarea chestiunilor soluționate prin încheierile casate.

În motivarea recursului, s-a invocat că instanța de apel a stabilit quantumul taxei de stat în mărime de 50448,67 lei fără a indica modul de calcul și temeiul concret de drept. S-a arătat că, prin cererea din 3 decembrie 2025, s-a solicitat în principal scutirea de la plata diferenței taxei de stat, iar subsidiar amânarea achitării acesteia până la pronunțarea deciziei, fiind anexate acte privind salariul lui Artur Șpak, aflarea la întreținere a cinci copii minori și situația soției sale.

Recurentul a susținut că încheierea din 9 decembrie 2025 este neîntemeiată, întrucât cererea a fost respinsă formal, fără o apreciere efectivă a situației materiale și fără examinarea distinctă a solicitării subsidiare privind amânarea achitării taxei de stat.

De asemenea, s-a invocat că instanța nu a ținut cont de încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, pronunțată în aceeași cauză, prin care recurentul a fost scutit parțial de la plata taxei de stat.

Cu referire la încheierea din 20 ianuarie 2026, s-a susținut că aceasta este nelegală, deoarece la 2 ianuarie 2026 a fost depusă cererea suplimentară de apel, cu dovada achitării taxei de stat în mărime de 16250 lei. Recurentul a arătat că, potrivit pct. 1.16 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, în speță era datorată taxa în cuantum de 85% din taxa achitată în prima instanță, iar nu dintr-o sumă contestată, întrucât prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 februarie 2025 acțiunea a fost respinsă integral, fără stabilirea unei creanțe. S-a invocat că restituirea apelului reprezintă o sancțiune procesuală excesivă, care a lipsit recurentul de dreptul la examinarea apelului în fond. În susținerea acestor critici, au fost invocate decizia Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2026, pronunțată în dosarul nr. 2r-475/25, precum și alte încheieri ale Curții de Apel Centru pronunțate în cauze similare.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

14. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată”.

15. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1)”.

16. Art. 85 din Codul de procedură civilă:

„(1) Scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 și se aplică în modul prevăzut de alin.(4) din prezentul articol.

(3) Pentru eliberarea repetată a copiilor (duplicatelor) de pe fiecare document, hotărâre, încheiere, precum și a copiilor de pe alte documente din dosar eliberate de instanța de judecată la solicitarea părților și a altor persoane participante la proces se percepe o taxă prevăzută de Legea taxei de stat nr.213/2023.

(4) În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat ori a unei părți a acesteia și/sau de plata taxei de timbru, atât în primă instanță, cât și în cazul exercitării căilor de atac.”.

17. Art. 86 din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecătorul (instanța judecătorească), până la acceptarea cererii de chemare în judecată, soluționează cererile părților privind amânarea ori eșalonarea plății taxei de stat și/sau a taxei de timbru, ținând cont de situația lor materială și de probele prezentate în acest sens. Dacă reclamantul nu a plătit în termenul stabilit taxa de stat și/sau taxa de timbru, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol.

(2) Persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărârilor judecătorești adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat și taxa de timbru după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 20 ianuarie 2026 și expediată recurentului la 13 martie 2026 (Vol. III, f.d. 63). Astfel, prin depunerea recursului la 23 martie 2026, recurentul a respectat termenul prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

19. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat împotriva încheierii contestate urmează a fi admis din următoarele considerațiuni.

20. Principala problematică pe care urmează să o soluționeze instanța de recurs în prezenta cauză se referă la faptul dacă instanța de apel corect și multiaspectual a examinat cererea apelantului din 3 decembrie 2025 prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat și în subsidiar amânarea plății taxei de stat până la pronunțarea deciziei în cazul respingerii cererii de scutire. Instanța de apel doar a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, fără a se pronunța asupra solicitării de amânare de la plata taxei de stat.

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate, persoana fizică sau juridică poate fi scutită total ori parțial de plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru. La rândul său, art. 86 alin. (1) din același cod reglementează distinct amânarea ori eșalonarea plății taxei de stat și/sau a taxei de timbru, tot în raport cu situația materială a părții și cu probele prezentate în acest sens. Rezultă, așadar, că cele două instituții au o premisă comună – situația materială, însă nu au același obiect și nici aceleași efecte procedurale.

22. Scutirea de la plata taxei de stat reprezintă o exonerare definitivă, totală sau parțială, de la executarea obligației de plată a taxei. În schimb, amânarea plății nu înlătură obligația, ci numai deplasează în timp executarea ei, menținând în sarcina părții achitarea ei până la un moment determinat de timp.

23. Din această perspectivă, deși ambele măsuri pornesc de la analiza situației materiale, ceea ce diferă în mod esențial este disponibilitatea actuală sau ulterioară de achitare a taxei.

24. Or, în cazul scutirii, instanța verifică existența unei imposibilități de suportare a taxei. În cazul amânării, instanța este chemată să stabilească dacă imposibilitatea există doar la momentul formulării cererii, dar există o perspectivă de achitare pe parcursul procesului sau la finalul acestuia.

25. În aceste condiții, constatarea că nu sunt întrunite cerințele pentru scutirea de la plata taxei de stat nu echivalează, prin ea însăși, cu inexistența temeiurilor pentru amânarea plății. Din acest motiv, cererea subsidiară de amânare a plății taxei de stat, în situația respingerii cererii de scutire de la plata taxei de stat, necesită un răspuns separat și motivat (*a se vedea corespunzător încheierea nr. 2r-964/16*).

26. Raportând aceste considerente la circumstanțele speței, Curtea observă că apelantul a solicitat, prin cererea din 3 decembrie 2025, în principal scutirea de la plata diferenței taxei de stat, iar în subsidiar amânarea achitării acesteia până la pronunțarea deciziei. În susținerea cererii, au fost invocate și prezentate date referitoare la veniturile apelantului, la împrejurarea că are la întreținere cinci copii minori, precum și la situația familială și materială existentă la acel moment. Ulterior, acesta a achitat parțial taxa de stat, mai întâi în cuantum de 5000 lei, apoi suplimentar în cuantum de 16250 lei. Aceste împrejurări nu erau relevante doar pentru a verifica existența unei imposibilități generale de plată, în sensul scutirii, ci și, în mod deosebit, pentru a aprecia dacă se află în prezența unei imposibilități temporare de achitare integrală la momentul declarării apelului, susceptibilă de a justifica amânarea.

27. Or, din succesiunea actelor procesuale rezultă că instanța de apel s-a limitat, în esență, la analiza premiselor scutirii de la plata taxei de stat, fără a cerceta distinct dacă datele privind situația materială a apelantului, coroborate cu plățile parțiale și succesive efectuate ulterior, justificau acordarea posibilității subsidiare de amânare a plății taxei.

28. În speță, prin neexaminarea distinctă a cererii subsidiare de amânare a plății taxei de stat, instanța de apel nu a soluționat integral incidentul procedural cu care a fost investită. Ca urmare, concluzia ulterioară privind nelichidarea neajunsurilor cererii de apel și restituirea acesteia pentru neachitarea integrală a taxei de stat a fost una prematură.

29. Pentru aceste motive, Curtea Supremă de Justiție va admite recursul, va casa încheierile Curții de Apel Centru din 9 decembrie 2025 și 20 ianuarie 2026 și va remite cauza Curții de Apel Centru spre rejudecare problema soluționată prin încheierile casate.

30. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite recursul declarat de Artur Șpak, reprezentat de avocatul Mihail Ulinici.

Casează încheierile din 9 decembrie 2025 și din 20 ianuarie 2026 a Curții de Apel Centru, adoptată în cauza civilă Artur Șpak împotriva Tamarei Arsenii și Societății cu Răspundere Limitată „Sudpes” cu privire la încasarea dublei arvune, a sumelor împrumutate și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat